

**LIETUVOS BANKO
PRIEŽIŪROS TARNYBOS
FINANSINIŲ PASLAUGŲ IR RINKŲ PRIEŽIŪROS DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL L. P. IR SEESAM INSURANCE AS GINČO NAGRINĖJIMO**

2019 m. sausio 9 d. Nr. 242-16
Vilnius

Lietuvos bankas gavo L. P. (toliau – pareiškėjas) kreipimąsi su prašymu išnagrinėti tarp pareiškėjo ir *Seesam Insurance AS*, veikiančios Lietuvoje per įsteigtą filialą, (toliau – draudikas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

Draudikas 2018 m. balandžio 26 d. transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomuoju draudimu apdraudė automobilio „Lexus“, valstybinis Nr. (*duomenys neskelbiami*) (toliau – Automobilis) valdytojų civilinę atsakomybę, draudimo apsauga galioja nuo 2018 m. balandžio 30 d. iki 2019 m. balandžio 29 d. 2018 m. rugsėjo 12 d. įvyko eismo įvykis, per kurį Automobilis atsitrenkė į pareiškėjo valdomą motociklą (toliau – Įvykis). Įvykio metu buvo sutrikdyta pareiškėjo sveikata, apgadintas motociklas ir pareiškėjo daiktai (motociklininko šalmas, pirštinės, striukė, batai, džinsai, laisvų rankų įranga, kojinės, mobilusis telefonas (toliau kartu – Daiktai)).

Pareiškėjas kreipėsi į Automobilio valdytojo civilinę atsakomybę apdraudusį draudiką dėl draudimo išmokos, atlyginančios patirtus nuostolius. Draudikas išmokėjo draudimo išmoką, atlyginančią žalą pareiškėjo sveikatai ir motociklui. Pareiškėjas 2018 m. spalio 1 d. elektroniniu laišku informavo draudiką, kad nesutinka su draudiko apskaičiuota draudimo išmoka, atlyginančia žalą, padarytą pareiškėjo Daiktams. Pareiškėjas teigė draudiką informavęs, kiek kainavo Daiktai, naudotų daiktų pareiškėjas pirkti neketina, o sugadinti yra netinkami naudoti. Draudikas pareiškėjui nurodė, kad Daiktai buvo naudoti, todėl atlyginti žalos už juos kaip už naujus nėra pagrindo, nes tai reikštų nepagrįstą pareiškėjo padėties pagerinimą. Pareiškėjas prašė draudiko pakartotinai apskaičiuoti draudimo išmoką, atsižvelgiant į apgadintų Daiktų specifiką, nurodė, kad naudoti motociklininko šalimą po eismo įvykio yra draudžiama, prašė paaiškinti, kaip apskaičiuojamas žalos dydis ir Daiktų nusidėvėjimo laipsnis. 2018 m. spalio 8 d. pareiškėjas draudikui pateikė duomenis apie sugadintų Daiktų vertes (pasiūlymą įsigyti striukę ir interneto nuorodas kitiems Daiktams įsigyti). Pareiškėjas nurodė laukiantis pažymos iš remonto įmonės dėl mobiliojo telefono. Draudikas elektroniniu laišku informavo pareiškėją, kad žalos dydis nustatytas remiantis 2012 m. balandžio 27 d. Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymu Nr. 1K-159 patvirtintoje Turto ir verslo vertinimo metodikoje (toliau – Vertinimo metodika) aprašytu lyginamuoju metodu, kurio pagrindu nustatoma turto rinkos vertė (Vertinimo metodikos 56 punktas). Taikant lyginamąjį metodą, surenkama informacija apie ne mažiau kaip 3 per paskutinius 36 mėnesius įvykusių analogiško arba panašaus turto sandorių kainas (Vertinimo metodikos 58.1 papunktis). Draudikas teigė, kad pareiškėjas neprivalo pirkti naudoto motociklininko šalmo, tačiau šiuo atveju svarbi Daiktų rinkos vertė iki eismo įvykio.

Pareiškėjas kreipėsi į Lietuvos banką, prašydamas įvertinti draudiko apskaičiuotą draudimo išmoką, nes mano, kad ji per maža.

Draudikas atsiliepė pareiškėjo kreipimąsi nurodė, kad visi Daiktai buvo apžiūrėti, ir

nustatyta, kad jie nėra nauji: „matosi akivaizdus fizinis nusidėvėjimas (šalmo, striukės vidinės etiketės išsidėvėję, pirštinių apsitrynusi oda, išsidėvėję užsegimai, telefonas turi daugybinius apgadinius, batai aptrinti iš visų pusių, batų padas sulūžęs keliose vietose, sukaltas vinimis).“ Draudikas teigė taikęs lyginamąjį metodą Daiktų rinkos vertei nustatyti. Draudiko teigimu, nors pareiškėjas pateikė savo pasiūlymus analogiškiems daiktams įsigyti, jais draudikas vadovautis negalėjo, nes pateikti pasiūlymai įsigyti naujus daiktus, nors akivaizdu, kad apgadinti Daiktai buvo nenauji.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių, patvirtintų Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23, 45 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka ginčo šalių pateiktų įrodymų vertinimą ir priima sprendimą.

Įvertinus ginčo šalių paaiškinimus ir pateiktus juos pagrindžiančius duomenis, konstatuotina, kad ginčas tarp šalių kilo dėl draudimo išmokos dydžio.

Pažymėtina, kad transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomasis draudimas reguliuojamas Lietuvos Respublikos transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo (toliau – TPVCAPDĮ) ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nuostatomis. TPVCAPDĮ 2 straipsnio 3 dalyje apibrėžta, kad draudžiamasis eismo įvykis – eismo įvykis, kuriam įvykus pagal šį įstatymą turi būti išmokama draudimo išmoka, kuri pagal TPVCAPDĮ 2 straipsnio 2 dalį apibrėžiama kaip draudiko ar Lietuvos Respublikos transporto priemonių draudikų biuro (toliau – Biuras) mokama nukentėjusiam trečiajam asmeniui pinigų suma arba kita sutarta išmokos mokėjimo forma, skirta žalai asmeniui, turtui ir (ar) neturtinei žalai atlyginti. Pagal TPVCAPDĮ 2 straipsnio 5 dalį, eismo įvykio žala laikoma per eismo įvykį padaryta žala nukentėjusio trečiojo asmens turtui, nukentėjusiam trečiajam asmeniui ir (ar) neturtinė žala arba žala, kuri atsirado vėliau kaip eismo įvykio padarinys, o pagal TPVCAPDĮ 2 straipsnio 23 dalį, žala nukentėjusio asmens turtui – nukentėjusio trečiojo asmens turtui padaryta žala, kurios dydis nustatomas įstatymų nustatyta tvarka.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. birželio 23 d. nutarimu Nr. 795 patvirtintų Eismo įvykio metu padarytos žalos nustatymo ir draudimo išmokos mokėjimo taisyklių (toliau – Taisyklės) 6 punkte įtvirtinta, jog eismo įvykio metu padarytos žalos dydis ir nukentėjusiems tretiesiems asmenims mokėtinos draudimo išmokos dydis nustatomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu (toliau – CK), TPVCAPDĮ, kitų teisės aktų nuostatomis ir atsižvelgiant į eismo įvykio dalyvių kaltės laipsnį dėl eismo įvykio, draudimo įmonės, apdraudusios atsakingo už padarytą žalą asmens civilinę atsakomybę, ar Biuro įgaliotų asmenų (paskirtų ekspertų) ataskaitas ar išvadas dėl žalos, nukentėjusio trečiojo asmens, apdraustojo pateiktus dokumentus dėl žalos, eismo įvykio aplinkybių ir eismo įvykio dalyvių atsakomybės, kitų Taisyklėse nurodytų asmenų pateiktus dokumentus, leidžiančius nustatyti eismo įvykio aplinkybes ir padarytos žalos dydį.

TPVCAPDĮ 15 straipsnio 3 dalyje yra įtvirtinta žalos dydžio nustatymo taisyklė: turtui padarytos žalos dydį nustato atsakingas draudikas, o TPVCAPDĮ 17 straipsnyje nurodytais atvejais – Biuras, vadovaudamasis įgaliotų asmenų ir (ar) turto vertintojų ataskaitomis ir dokumentais, įrodančiais padarytos žalos aplinkybes, faktą ir dydį. Šią nuostatą atkartoja ir Taisyklių 13 punktas. Taisyklių 14 punkte nustatyta, kad žalos dėl turto sunaikinimo dydis nustatomas pagal sunaikinto turto rinkos vertę iki sunaikinimo ir likutinę vertę po eismo įvykio. Turtas laikomas sunaikintu, kai jį remontuoti ekonomiškai netikslinga. Turtą remontuoti ekonomiškai netikslinga, jeigu būtinos remonto išlaidos yra lygios 75 procentams turto rinkos vertės iki eismo įvykio arba didesnės. TPVCAPDĮ 19 straipsnio 6 dalyje nustatyta, jog atsakingas draudikas moka per eismo įvykį nukentėjusiam trečiajam asmeniui tik įrodymais pagrįstos per

eismo įvykį padarytos žalos dydžio draudimo išmoka, neviršijančią šio įstatymo 11 straipsnyje nustatytų draudimo sumų, ir turi teisę atmesti nepagrįstus reikalavimus dėl žalos, padarytos per eismo įvykį, atlyginimo.

Vertinant pareiškėjo reikalavimo pagrįstumą pažymėtina ir tai, kad, apskaičiuodamas draudimo išmoka, transporto priemonių civilinės atsakomybės draudikas turi laikytis CK 6.251 straipsnyje įtvirtinto visiško nuostolių atlyginimo principo. Žalos atlyginimu turi būti siekiama gražinti ją patyrusį asmenį į iki pažeidimo buvusią padėtį. Teisingas žalos atlyginimas reiškia tai, kad sprendžiant ginčą dėl žalos atlyginimo turi būti nustatytas tikrasis žalos dydis, nes, nustačius mažesnę už tikruosius nuostolius žalos dydį, būtų iš dalies neapgintos nukentėjusio asmens teisės, o kai nustatomas žalos dydis viršija tikruosius nuostolius, nukentėjęs asmuo nepagrįstai praturtėja skolininko sąskaita (*Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2014 m. sausio 7 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-44/2015*).

Kaip minėta, yra kilęs ginčas dėl nuostolių dydžio. Kasacinis teismas yra konstatavęs, kad, kai ginčas yra susijęs su atlygintinos žalos dydžiu ir nėra susijęs nei su atsisakymu mokėti draudimo išmoka, nei su draudimo išmokos sumažinimo atvejais, nagrinėjant ginčą taikytina bendroji įrodinėjimo naštos taisyklė – šalys turi įrodyti tas aplinkybes, kuriomis grindžia savo reikalavimus bei atsikirtimus, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti (Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 178 straipsnis) (*Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2018 m. kovo 19 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-81-1075/2018 ir kt.*). Vadovaujantis nurodyta kasacinio teismo praktika, taip pat Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 24 punktu, kuriame nustatyta, kad vartojimo ginčai nagrinėjami laikantis rungimosi principo, darytina išvada, kad pareiškėjas turi įrodyti, kad draudiko apskaičiuotos daiktų rinkos vertės yra nepagrįstos, o galutinė draudimo išmoka yra nepakankama tam, kad būtų atlyginti pareiškėjo realiai patirti nuostoliai. Draudikas, atvirkščiai, turi pagrįsti, kad jo atlikti skaičiavimai, kuriais jis vadovavosi priimdamas sprendimą dėl draudimo išmokos, yra teisingi, o nustatytas atlygintinos žalos dydis atitinka visiško nuostolių atlyginimo principą.

Draudikas pripažino esantis atsakingu už įvykio kaltininko padarytą žalą ir pareiškėjo dėl Daiktų sugadinimo patirtus nuostolius įvertino 927 Eur. Draudikas nurodė, kad jo apskaičiuota draudimo išmoka yra lygi 927 Eur, t. y. lygi nustatytai sugadintų Daiktų rinkos vertei. Taigi, draudikas laikė, kad sugadintų Daiktų likutinė vertė yra 0 Eur.

Lietuvos bankui pateikti duomenys (nuotraukos, šalių paaiškinimai) patvirtina, kad Daiktai buvo naudoti. Atsižvelgdamas į pateiktus duomenis, visus Daiktus draudikas vertino kaip sunaikintus. Daiktų rinkos vertę draudikas nurodė apskaičiavęs remdamasis Vertinimo metodika. Vertinimo metodikos 3.2.1 papunktyje nustatyta, kad ji taikoma vertinant kilnojamąjį turtą. Vertinimo metodikos 15 punkte nurodyta, kad vertinimas gali būti atliekamas draudimo, nuostolių nustatymo tikslu. Vertinimo metodikos 56 punkte nurodyta, kad lyginamuoju metodu nustatoma turto rinkos vertė. Lyginamojo metodo esmė – vertinamo turto palyginimas su analogišku arba panašiu turtu, kurio sandorių kainos yra žinomos turto vertintojui (57 punktas). Vertinimo metodikos 58.1 papunktyje nustatyta, kad taikant lyginamąjį metodą surenkama informacija apie ne mažiau kaip 3 per paskutinius trisdešimt šešis mėnesius įvykusių analogiško arba panašaus turto sandorių kainas, prioriteto tvarka naudojant artimiausius vertinimo duomenis ir įvykusių sandorių.

Draudikas nurodė, kad jo nustatyta sugadinto šalmo „Schuberth M1“ vertė yra 200 Eur. Draudiko teigimu, jam nepavyko rasti analogiškų 3 naudotų motociklininko šalvų įsigijimo pasiūlymų, todėl draudikas vertino to paties gamintojo panašių modifikacijų naudotų šalvų pardavimo pasiūlymus, kurių vertės 175 Eur, 172,50 Eur (150 svarų sterlingų) ir 149 Eur. Draudikas nurodė šalmo vertę nustatęs remdamasis trijų minėtų pasiūlymų vidurkiu (165,5 Eur) ir įvertinęs prekių siuntimo į Lietuvos Respubliką kainą. Viename iš draudiko pateiktų pasiūlymų pirkti šalną nurodyta, kad prekių siuntimo į Europos valstybes kaina – 25 Eur. Pareiškėjas nurodė, kad šalmo vertė – 427 Eur su siuntimo mokesčiu, ir pateikė interneto nuorodą, kurioje

nurodyta šalmo „Schuberth M1 Nova“ kaina su nuolaida yra 419,90 Eur (ankstesnė kaina – 529 Eur). Draudikas pažymėjo, kad nesirėmė pareiškėjo pateiktais duomenimis apie Daiktų kainas, nes visi pateikti pasiūlymai yra naujų daiktų, o apgadinti pareiškėjo Daiktai buvo naudoti.

Kaip minėta, atlyginant nuostolius pagal civilinės atsakomybės draudimo sutartį, nukentėjęs asmuo turi būti gražintas į iki eismo įvykio buvusią padėtį. Draudiko pateiktuose skelbimuose nurodyta, kad draudiko vertinti šalmai yra naudoti. Vertinant pareiškėjo pateiktą pasiūlymą, matyti, kad jis skirtas naujam šalmui įsigyti. Nėra pagrindo prieštarauti draudikui, kad žala turi būti nustatoma pagal iki įvykio buvusią daiktų būklę, todėl draudikas pagrįstai nesirėmė pareiškėjo pateiktais duomenimis apie naujo šalmo kainą. Draudikas šalmo vertę nustatė pagal to paties gamintojo panašių modifikacijų šalmų kainas. Lietuvos bankas neturi duomenų, kad draudiko pasirinkti vertinimo objektai, nustatant šalmo rinkos vertę, yra netinkami. Taip pat nėra duomenų, kad draudiko nurodytos šalmo siuntimo išlaidos (34,5 Eur) yra nepakankamos. Todėl darytina išvada, kad draudikas tinkamai nustatė sugadinto šalmo vertę.

Draudikas nurodė, kad jo nustatyta sugadintos striukės „BMW Streetguard“ rinkos vertė buvo 260 Eur. Minėtą kainą draudikas nustatė, remdamasis trimis analogiškų dėvėtų striukių pardavimo skelbimais, pagal kuriuos striukių kainos – 230 Eur (200 svarų sterlingų), 275 Eur, 225 Eur. Remiantis minėtais skelbimais, vidutinė dėvėtos striukės kaina – 243,33 Eur. Draudikas nurodė, kad įvertinus striukės siuntimo kainą, nustatyta sugadintos striukės rinkos vertė Įvykio dieną buvo lygi 260 Eur. Pareiškėjas pateikė UAB „Krasta Auto Kaunas“ pasiūlymą, kuriame nurodyta, kad striukės „Tourshell“ kaina yra 621,23 Eur. Draudiko pateiktuose skelbimuose nurodyta, kad vertintos striukės yra naudotos. Vertinant pareiškėjo pateiktą pasiūlymą, akivaizdu, kad jis pateiktas naujai striukei įsigyti. Be to, įvertinus pasiūlyme nurodytus duomenis, matyti, kad pateiktas pasiūlymas pirkti kito modelio, nei buvo sugadinta per Įvykį, striukę. Nėra pagrindo prieštarauti draudikui, kad žala turi būti nustatoma pagal iki Įvykio buvusią daiktų būklę, todėl draudikas pagrįstai nesirėmė pareiškėjo pateiktais duomenimis apie striukės kainą. Draudikas vertino analogiškas naudotas striukes ir nėra duomenų, kad draudiko pasirinkti vertinimo objektai buvo netinkami.

Įvertinus draudiko apskaičiuotą draudimo išmoką už striukę (260 Eur), matyti, kad draudikas striukės siuntimo išlaidas įvertino 16,67 Eur. Vis dėlto dviejuose draudiko pateiktuose pasiūlymuose nurodyta, kad siuntimo išlaidos yra 16 Eur, o viename pasiūlyme nurodyta, kad siuntimo išlaidos – 45,44 svarų sterlingų (apie 50 Eur). Skaičiuojant striukės rinkos vertę, turi būti vertinama visa striukės kaina – šiuo atveju ir žinomos bei būtinos jos siuntimo išlaidos. Įvertinus visuose trijuose draudiko pateiktuose pasiūlymuose nurodytas striukės siuntimo išlaidas, matyti, kad išlaidų vidurkis yra didesnis, negu draudiko nurodyta 16,67 Eur draudimo išmoka, taigi, draudiko nurodyta suma neatlygina vidutinės striukės siuntimo kainos. Atsižvelgiant į tai, darytina išvada, kad draudikas, apskaičiuodamas draudimo išmoką už sugadintą striukę, tinkamai neįvertino visų vertintų striukių siuntimo išlaidų. Draudikui rekomenduotina apskaičiuoti ir išmokėti draudimo išmoką, atsižvelgiant į visų trijų draudiko vertintų striukių siuntimo išlaidas (jų vidurkį).

Draudikas nustatė, kad sugadintų pareiškėjo batų „Caterpillar“ rinkos kaina yra 20 Eur. Draudikas nurodė, kad Įvykio dieną batai jau buvo itin susidėvėję, etiketės nutrintos, vidaus padai išdėvėti, nutrinti, padai sulūžę, sukalti vinimis. Draudiko teigimu, nepavyko rinkoje rasti panašios būklės batų, nes „tokie batai iš esmės praradę savo prekinę vertę“. Draudikas batų vertę nustatė remdamasis trimis to paties gamintojo panašių, tačiau geresnės būklės batų pardavimo skelbimais, nurodytos kainos – 13 Eur, 20 Eur ir 27 Eur. Pareiškėjas nurodė, kad nepavyko rasti pasiūlymo pirkti analogiškus batus, tačiau panašių batų kaina yra 139 Eur be siuntimo mokesčio. Pareiškėjas pateikė interneto svetainės nuorodą, kurioje nurodyta batų kaina – 119,99 svarų sterlingų. Vertinant pareiškėjo pateiktą pasiūlymą, matyti, kad jis pateiktas naujiems batams įsigyti. Nėra pagrindo prieštarauti draudikui, kad žala turi būti nustatoma pagal iki Įvykio buvusią daiktų būklę, todėl draudikas pagrįstai nesirėmė pareiškėjo pateiktais duomenimis apie batų kainą. Draudikas vertino panašius to paties gamintojo naudotus batus. Nesant duomenų, kad

draudiko pasirinkti vertinimo objektai yra netinkami, darytina išvada, kad draudikas tinkamai nustatė sugadintų batų rinkos vertę.

Draudikas nurodė, kad jo nustatyta dėvėtų džinsų „Hugo Boss“ rinkos kaina yra 48 Eur. Šią vertę draudikas nustatė, remdamasis trimis minėto gamintojo dėvėtų džinsų pardavimo pasiūlymais, pagal kuriuos kainos buvo 39 Eur, 75 Eur ir 30 Eur. Pareiškėjas teigė, kad analogiškų džinsų kaina yra 178 Eur be siuntimo mokesčių. Pareiškėjas pateikė ne lietuviškos interneto svetainės nuorodą, kurioje nurodoma, kad minėtų džinsų kaina 178 JAV doleriai. Vertinant pareiškėjo pateiktą pasiūlymą, spręstina, kad jis skirtas naujiems džinsams įsigyti. Minėta, kad žala turi būti nustatoma pagal iki įvykio buvusią daiktų būklę, todėl draudikas pagrįstai nesirėmė pareiškėjo pateiktais duomenimis apie naujų džinsų kainą. Draudikas vertino panašius to paties gamintojo dėvėtus džinsus, o duomenų, kad draudiko pasirinkti vertinimo objektai yra netinkami, nėra. Įvertinus tai, darytina išvada, kad draudikas tinkamai nustatė sugadintų džinsų rinkos vertę.

Draudikas nurodė, kad jo nustatyta sugadintos laisvų rankų įrangos vertė yra 130 Eur. Draudiko teigimu, kadangi nepavyko rasti parduodamų naudotų tokio pobūdžio laisvų rankų įrangos komplektų, todėl palyginamuoju metodu sugadinto daikto vertės nustatyti nėra galimybės. Draudikas nurodė, kad naujos analogiškos laisvų rankų įrangos „Cardo Scala Rider Freecom 4“ įsigijimo kaina yra 186 Eur. Atsižvelgdamas į tai, kad sugadintas turtas nėra naujas, draudikas, nustatydamas sugadintos laisvų rankų įrangos kainą, taikė 30 proc. nusidėvėjimą. Toks nusidėvėjimo dydis taikytas „atsižvelgiant į tai, kad daiktas nėra naujas, turi akivaizdžius naudojimosi požymius, matosi seni įbrėžimai. Atkreiptinas dėmesys, kad Pareiškėjas nepateikė jokios informacijos apie laisvų rankų įrangos įsigijimo laiką.“ Pareiškėjas teigė, kad sugadintos laisvų rankų įrangos „Scala Rider Smartpack“ kaina yra 219 Eur, o 35 Eur kainuoja įrangos instaliacija į šalmą. Pareiškėjas pateikė interneto nuorodą, pagal kurią įrangos kaina su nuolaida yra 218,68 Eur (be nuolaidos – 242,98 Eur). Iš nurodytų įrangos pavadinimų matyti, kad draudikas sugadintos įrangos vertę nustatinėjo vertindamas ne analogiško modelio įrangą, o to paties gamintojo, tačiau kitokio modelio įrangą (buvo sugadinta „Scala Rider Smartpack“ modelio įranga). Kita vertus, pareiškėjas pateikė duomenis apie analogiško sugadintam modelio laisvų rankų įrangos kainą. Esant duomenims apie analogiško sunaikintam turtui daikto rinkos kainą, nėra pagrindo remtis tik panašaus daikto verte. Atsižvelgiant į nurodytas aplinkybes, konstatuotina, kad draudikas žalos dydį turėjo nustatyti, atsižvelgdamas į pareiškėjo nurodytą analogiškos sunaikintai laisvų rankų įrangos vertę (219 Eur). Nustatydamas laisvų rankų įrangos vertę, draudikas nurodė taikęs 30 proc. nusidėvėjimą. Atsižvelgiant į duomenis apie laisvų rankų įrangos naudojimo išorinius požymius, nesant duomenų apie laisvų rankų įrangos įsigijimo laiką, draudiko sprendimas taikyti nusidėvėjimą laikytinas pagrįstu. Pareiškėjas teigė, kad laisvų rankų įrangos instaliavimo į šalmą kaina yra 35 Eur, tačiau minėtos paslaugos kainos nepagrindė. Draudikas neginčijo, kad laisvų rankų įrangos instaliavimo į šalmą paslauga yra būtina, tačiau, apskaičiuodamas draudimo išmoką, šių išlaidų nenurodė ir į draudimo išmoką neįtraukė. Pareiga tinkamai apskaičiuoti draudimo išmokos dydį tenka draudikui, todėl draudikas turėjo nustatyti laisvų rankų įrangos instaliavimo į šalmą paslaugų kainą ir šias išlaidas įtraukti į draudimo išmokos sumą.

Atsižvelgiant į nurodytas aplinkybes, draudikui rekomenduotina perskaičiuoti draudimo išmoką, atlyginančią žalą, patirtą dėl sugadintos laisvų rankų įrangos: apskaičiuoti pagal pareiškėjo nurodytą laisvų rankų įrangos rinkos vertę (219 Eur), taikant draudiko nustatytą 30 proc. įrangos nusidėvėjimą ir nustačius bei įvertinus įrangos instaliavimo į šalmą išlaidas.

Draudikas nurodė, kad sugadinto telefono „Samsung Galaxy S7 Edge“ rinkos vertė yra 244 Eur. Ši vertė nustatyta, atsižvelgiant į trijų naudotų mobiliųjų telefonų kainas (pasiūlymus) rinkoje (225 Eur, 269 Eur ir 240 Eur). Pareiškėjas pateikė 2018 m. spalio 10 d. Mobilųjų telefonų techninio centro parengtą Įrenginio techninės patikros aktą, kuriame nustatyta ši informacija: „ekrano (LCD) problemos. Mechaniniai pažeidimai ekrane ir korpuse. Remonto kaina 311,10 Eur.“ Taisyklių 14 punkte nustatyta, kad turtas laikomas sunaikintu, kai jį

remontuoti ekonomiškai netikslinga. Turtą remontuoti ekonomiškai netikslinga, jeigu būtinos remonto išlaidos yra lygios 75 procentams turto rinkos vertės iki eismo įvykio arba didesnės. Pareiškėjo pateiktas aktas patvirtina, kad sugadinto mobiliojo telefono remonto kaina viršija draudiko nustatytą jo rinkos vertę, todėl draudikas pagrįstai jį vertino kaip neremontuotiną. Nėra pateikta duomenų, patvirtinančių, kad draudikas netinkamai nustatė telefono rinkos vertę, todėl darytina išvada, kad draudimo išmoką už sugadintą mobilųjį telefoną draudikas apskaičiavo tinkamai.

Pareiškėjas nurodė, kad už telefono diagnostiką sumokėjo 15 Eur. Taisyklių 28 punkte nustatyta, kad jeigu atsakingo draudiko ar Biuro įgaliotas asmuo (ekspertas) neatvyko apžiūrėti sugadinto ar sunaikinto turto per 3 darbo dienas nuo nukentėjusio trečiojo asmens rašytinio pranešimo apie eismo įvykį gavimo dienos, nukentėjęs trečiasis asmuo turi teisę pasamdyti turto vertintoją, kad jis nustatytų turtui padarytos žalos dydį. Tokiu atveju nukentėjusiam trečiajam asmeniui atlyginamos protingos ir pagrįstos nukentėjusio trečiojo asmens turėtos turto vertintojo samdymo išlaidos, atitinkančios vidutinius turto vertinimo atlikimo įkainius. Taisyklių 30 punkte nustatyta, kad atsakingo draudiko ar Biuro, jų įgaliotų asmenų (ekspertų) ar turto vertintojo išlaidas apmoka atsakingas draudikas ar Biuras, jeigu ekspertizę ar turto vertinimą užsakė atsakingas draudikas ar Biuras. Draudikas teigia atlikęs visų sugadintų Daiktų apžiūrą. Pareiškėjas neteigia, kad draudikas per nustatytą terminą neatliko turto apžiūros. Telefono apžiūra pareiškėjo iniciatyva atlikta praėjus beveik mėnesiui po įvykio, nesutinkant su draudiko nustatytu draudimo išmokos dydžiu. Kaip minėta, draudiko apskaičiuota draudimo išmoka dėl telefono laikytina pagrįsta, draudikas tinkamai vykdė savo pareigas apžiūrėti sugadintą turtą, todėl nėra pagrindo rekomenduoti draudikui kompensuoti pareiškėjui patirtas papildomas išlaidas.

Draudikas teigė, kad už sugadintas pirštines mokėtina 15 Eur draudimo išmoka, o už kojines – 10 Eur išmoka. Pareiškėjas nepateikė duomenų, kad dėl minėtų daiktų sugadinimo patirti nuostoliai apskaičiuoti netinkamai. Darytina išvada, kad draudikas tinkamai nustatė sugadintų pirštinių ir kojinių rinkos vertę.

Atsižvelgiant į nurodytas aplinkybes, darytina išvada, kad draudikas netinkamai apskaičiavo draudimo išmoką, atlyginančią striukės „BMW Streetguard“ atsiuntimo išlaidas ir dėl laisvų rankų įrangos „Scala Rider Smartpack“ sugadinimo pareiškėjo patirtą žalą.

Remdamasis tuo, kas buvo išdėstyta, ir vadovaudamasis Vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 2 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.2 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

1. Iš dalies tenkinti pareiškėjo L. P. reikalavimą ir rekomenduoti *Seesam Insurance AS*:

1.1 pagal visų draudiko vertintų striukių siuntimo išlaidų vidurkį apskaičiuoti striukės siuntimo išlaidas;

1.2. pagal pareiškėjo nurodytą laisvų rankų įrangos rinkos vertę (219 Eur), įvertinus draudiko nustatytą 30 proc. nusidėvėjimą, apskaičiuoti pareiškėjo nuostolį dėl sugadintos laisvų rankų įrangos;

1.3. apskaičiuoti laisvų rankų įrangos instaliavimo į motociklininko šalną išlaidas;

1.4. išmokėti pareiškėjui draudimo išmoką, perskaičiuotą pagal šio sprendimo rekomendacijas.

2. Įpareigoti draudiką per mėnesį nuo šio sprendimo priėmimo dienos raštu informuoti Lietuvos banką apie šio sprendimo rezoliucinės dalies 1-ame punkte nurodytos rekomendacijos įgyvendinimą (neįgyvendinimą). Draudikui neįvykdžius minėtos rekomendacijos, apie tai bus paskelbta Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl ginčo sprendimo kreiptis į teismą arba kitą ginčų nagrinėjimo instituciją įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu.

Direktorius

Mindaugas Šalčius